

*Granskning av
årsredovisning
2013*
Falkenbergs kommun

Inger Andersson
Certifierad kommunal
revisor
Daniel Johansson
godkänd revisor

April 2014

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och metod	3
2.3.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	6
3.1.1.3.	Driftredovisning	6
3.1.1.4.	Bokslutsprognoser och utfall	7
3.1.2.	Balanskrav	8
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	8
3.1.3.1.	Mål för verksamheten	9
3.1.3.2.	Finansiella mål	11
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	12
3.2.	Rättvisande räkenskaper	12
3.2.1.	Resultaträkning	12
3.2.2.	Balansräkning	13
3.2.3.	Kassaflödesanalys	13
3.2.4.	Sammanställd redovisning	14
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	14

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.**

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen med reservation för nästa stycke.**

Falkenbergs kommun följer inte Lag om kommunal redovisning, kapitel 5 § 4, vad gäller pensioner. Under åren 2008 – 2010 har – i strid mot KRL – extra pensionsavsättningen om 181 mnkr gjorts. Posten redovisas som avsättning i balansräkningen, i stället för som en upplysning utanför balansräkningen. **Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild och därför bör rättas innan de fastställs av fullmäktige.** Årsredovisningen innehåller även avsättning om 34,7 mnkr avseende gymnasieskolan. Avsättningen påbörjades 2011 och saknar stöd i gällande lagstiftning.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på **en ekonomi i balans** (KL 8:5 a-b). Resultatet för 2013 blev 76,6 mnkr. Vid avstämning mot balanskravet skall realisationsvinster om 2,8 mnkr exkluderas, varför resultat gentemot avstämning av balanskrav uppgår till 73,8 mnkr. Kommunen har inget negativt resultat att återställa.

Kommunfullmäktige har fastställt tre finansiella målsättningar som anger ambitionsnivån vad gäller den ekonomiska utvecklingen. Kommunens finansiella mål är

- Gällande budgetramar ska hållas.
- Verksamheten i kommunen ska präglas av hög produktivitet och effektivitet.
- Kommunens ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans.

Vi bedömer att Falkenbergs kommun uppfyller två av de **finansiella målen** för god ekonomisk hushållning. Årets resultat uppgår till 76,6 mnkr gentemot budget 13,2 mnkr. Budgetramen hålls på totalnivå, men inte för Tekniska nämnden (-15,6 mnkr) och Överförmyndarnämnden (-0,7 mnkr). För målet om att Falkenbergs kommuns ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans anges att resultatet ska vara minst 1 % av skatteintäkter och statsbidrag. Målet uppnås då resultatet är 2,1 %.

För målet avseende produktivitet och effektivitet anges att ”avvaktar den nya kostnadsutjämnningen”, varför vi inte kan ge någon bedömning här.

Kommunfullmäktiges övriga fyra målområde:

- Medborgare
- Verksamhet
- Medarbetare
- Hållbarhet och tillväxt

är att betrakta som god ekonomisk hushållning ur ett **verksamhetsperspektiv**. Vi saknar en samlad bedömning från Kommunstyrelsens sida. Vår avstämning visar att måluppfyllelsen är låg.

För att utveckla arbetet med verksamhetsmässiga mål rekommenderar vi att det sker en tydligare koppling mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekter.

Falkenbergs kommun avviker i några fall från god redovisningssed avseende värderingsfrågor och tilläggsupplysningar. Vi vill framhålla följande avvikelser i samband med granskning av bokslutet.

- RKR 2.1 pensioner för förtroendevalda redovisas inte som en avsättning.
- RKR 10.2 avseende redovisning av avsättningar. Under åren 2008 – 2010 har – i strid mot KRL – extra pensionsavsättningen om 181 mnkr gjorts. Även avsättning för gymnasieskolan saknar stöd i KRL. Avvikelser finns även vad gäller tilläggsupplysningar och information i not till övriga avsättningar.
- Fullständig information enligt RKR 8.2 sammanställd redovisning lämnas inte. En sammanhållen förvaltningsberättelse bör utvecklas.
- RKR 11.4 avseende redovisning av materiella anläggningstillgångar. Påbörjan av avskrivningar görs året efter att investeringen är gjord. Vidare finns mindre avvikelser gentemot redovisning avseende exploateringsverksamheten.
- RKR 20 redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder följs inte fullt ut.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten omfattas inte av denna granskning.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast ”Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting”. Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning och våra synpunkter baseras företrädesvis på de utkast till årsredovisning som presenterades 2014-03-12 och 2014-03-25. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2014-04-09.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningsledning
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att uppgifterna i årsredovisningen till övervägande del överensstämmer med kraven i KRL.

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Förvaltningsberättelsen saknar en samlad utvärdering av kommunens ekonomiska ställning (KRL 4:5).

Vi bedömer dock att den ekonomiska översikten ger en god bild av Falkenbergs kommuns finansiella ställning, resultat och utveckling. Olika nyckeltal och ekonomiska begrepp redovisas på ett informativt och lättillgängligt sätt. I slutet av årsredovisningen finns en tabell ”Finansiell analys” som redovisar ett antal nyckeltal från bokslut 2009 – 2013. Nyckeltalen utgår från de s. k. RK-modellen. Redovisningen ger en bild av kommunens ekonomiska utveckling, men kan med fördel kompletteras med kommentarer.

Vi vill lyfta fram några väsentliga nyckeltal. Soliditeten, exklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998 uppgår till 34,1 %. Det är en förbättring om 0,9 %-enheter gentemot föregående bokslut. Inkluderas pensionsåtagande intjänade före 1998 (upptagna som ansvarsförbindelse) är soliditeten 13,1 %. En ökning om 3,5 %-enheter sedan föregående bokslut. Tilläggas ska att Falkenbergs kommun gjort avsättning i strid mot lagstiftning om 181 mnkr. Avsättningar har gjorts under tidigare år. Vi förordar att avsättningarna resultatförs.

Nettokostnaderna har ökat med 2,7 %. Noterbart är att kommunen under året erhållit återbetalning från AFA med 32,6 mnkr. 2012 erhöles en återbetalning om 35,1 mnkr. Verksamhetens nettokostnader visade totalt sett ett budgetöverskott om drygt 65,3 mnkr. Förutom ovanstående AFA-medel så redovisar nämnderna ett överskott om 29,5 mnkr. Detta kan till stor del förklaras av centralt ofördelade nämndesmedel om 20 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 2,4 %.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen – speciellt i kommunchefens inledande kommentarer – anges väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron har ökat med 0,5 %-enheter sedan föregående år och uppgår nu till 5 %. Även långtidssjukfrånvaron har ökat något och uppgår till 37,3 % av den totala sjukfrånvaron. Noterbart är att redovisningen sker i not utan egentlig koppling till något och inte som sig bör i förvaltningsberättelsen.

I förvaltningsberättelsen avsnitt om målområde Medarbetare kommentaras åtgärder kring de tre aktuella delmålen.

Gemensam förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen saknas såväl en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation som särskilda upplysningar lämnas om ekonomi och verksamhet i koncernföretag i enlighet med RKR 8.2.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

Förvaltningsberättelsen saknar i princip uppgift om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1. I not till balansräkningen framgår en del uppgifter. Vi rekommenderar att upplysningar avseende pensionsförpliktelser redovisas mer samlat för att säkerställa att kraven i RKR 2:1, 7:1 och 17 uppfylls

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Förvaltningsberättelsen innehåller en redovisning av kommunens Kvalitet i Korthet. Jämförelse görs med 2012. Kommentarer saknas. Årsredovisningen innehåller även en tabell där olika nyckeltal redovisas med utfall 2011, 2012 och 2013.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

I direkt anslutning till investeringsredovisningen saknas kommentarer. Det är i princip endast i kommunstyrelseordförandes inledande ord som kommunens investeringar kommenteras.

Kommunens investeringsredovisning avviker från kraven i förarbetena till KRL (4 kap § 2) då det gäller totalkalkyl för fleråriga projekt samt en prognos avseende färdigställande. Vi rekommenderar att investeringsredovisningen kompletteras med dessa uppgifter. Investeringsredovisningen innehåller en kolumn "Budget projekt totalt". Det framgår dock inte över vilken tid detta avser.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Det saknas kommentarer i direkt anslutning till driftredovisningen. I ekonomiavsnittet anges några kommentarer avseende budgetavvikelse.

3.1.1.4. Bokslutsprognoser och utfall

Falkenbergs kommun har redovisat två bokslutsprognoser baserade på april och augusti (delårsrapport) månads redovisning

Bedömning och iakttagelser

I tabellen nedan visas nämndernas budget, utfall, avvikelse samt prognostiserad avvikelse vid de olika prognostillfällena.

Nämnd (belopp i mnkr)	Reviderad budget	Utfall bokslut	Avvikelse bokslut	Prognosav. april	Prognosav. aug
Kommunstyrelsen	144,3	136,8	7,5	-3,4	7,1
Revisionen	1,3	0,9	0,4	0,0	0,0
Bygglövsnämnden	5,9	5,8	0,1	0,3	0,3
Kultur- och fritidsnämnden	97,7	96,6	1,1	0,3	0,6
Barn- och utbildningsnämnden	878,1	867,4	10,7	-6,8	0,0
Tekniska nämnden	61,7	77,3	-15,6	-2,4	-4,6
Socialnämnden exkl försörjn.s	745,9	733,5	12,4	1,3	1,3
Soc. Försörjningsstöd	30,0	36,4	-6,4	-5,0	-6,0
Miljö- o hälsoskyddsnämnden	6,8	6,8	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	3,2	3,9	-0,7	0,0	0,0
Centralt budg. nämndsmedel	20,0	0,0	20,0	11,0	20,0
Summa nämnderna	1 994,9	1 965,4	29,5	-4,7	18,7

Efter **april** månad prognostiserades ett underskott om 4,7 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden svarade för ett underskott om 6,8 mnkr, Kommunstyrelsen 3,4 mnkr och Tekniska nämnden 2,4 mnkr. Försörjningsstöd beräknades överskrida budgeten med 5 mnkr (för 2013 sänktes budgeten med 3 mnkr). Övriga nämnder redovisade ett mindre överskott alternativt ett o-resultat. Det skall noteras att Socialnämndens positiva avvikelse om 1,3 mnkr är en följd av att Tekniska nämnden fr.o.m. årsskiftet ansvarar för färdtjänsten. Orsak till varför budgetmedel inte flyttats över framgår ej. Tekniska nämnden redovisar underskott för denna verksamhet. Av centralt budgeterade medel förutspåddes att 11 mnkr inte skulle förbrukas.

I **augustiprognosen** redovisas istället ett överskott om sammanlagt 18,7 mnkr. Främsta orsaken är att av de centralt budgeterade medlen beräknades 20 mnkr att ej användas. Kommunstyrelsen har en skillnad om drygt 10 mnkr gentemot föregående prognos. Orsak till att det nu angavs ett överskott var företrädesvis ej budgeterade markförsäljningar om 5,5 mnkr samt att budgeten förstärktes med 8 mnkr avseende räddningstjänsten. Sedan föregående prognos ökades Tekniska nämndens underskott med 2,2 mnkr. 1,9 mnkr angavs vara "Gator o vägar samt parkering". Noterbart är att vinterväghållningsinsatserna beräknades uppgå till 1,2 mnkr mer än budgeterat. Denna post var ej kommenterad i aprilprognosen. Barn-

och utbildningsnämnden hade erhållit viss budgetjustering och beräknades nu sammantaget visa ett 0-resultat.

I **bokslutet** noteras största skillnaden i prognoshänseende vara Barn- och utbildningsnämnden. Här finns en resultatförbättring om 10 mnkr. Som orsak till överskottet anges högre statsbidrag inom vuxenutbildningen samt färre elever och lägre stödbehov. Elevantalet torde vara känt vid upprättande av delårsrapport.

För Socialnämndens (exklusive försörjningsstöd) del är skillnaden mellan delårsrapport och bokslut ett plus om 11 mnkr. Förklaringen här är att nya verksamheter startat senare än planerat. Även Tekniska nämnden redovisar en skillnad om 11 mnkr, men då i underskott. Som orsak anges akuta underhållsåtgärder inom fastighet och gata. Vidare har brand och skadegörelse lett till ökade kostnader under året. Orsak till att Överförmyndaren redovisar ett underskott framgår ej.

Vi uppfattar skillnaden mellan prognos lämnad i delår och slutligt utfall brutto som tämligen stor. Då årsredovisningen saknar nämndsredovisningar vet vi inte närmare orsak. Vi ser det dock som angeläget att kontrollen och prognossäkerheten förbättras.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet har uppfyllts. Resultatet för 2013 blev 76,7 mnkr. Vid avstämning mot balanskravet skall realisationsvinster om 2,8 mnkr exkluderas, varför resultat gentemot avstämning av balanskrav uppgår till 73,8 mnkr. Kommunen har inget tidigare negativt resultat att återställa.

Fullmäktige har fattat beslut om avsättning till resultatutjämningsreserv. T.o.m. 2013 har maximal reservering har gjorts. Fonden uppgår nu till 140,3 mnkr. Årets reservering uppgår till 53,6 mnkr och årets resultat med beaktande av denna reservering uppgår till 20,2 mnkr.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Enligt Kommunallagen skall kommuner besluta om mål för god ekonomisk hushållning såväl ur ett finansiellt perspektiv som ur ett verksamhetsperspektiv. Kommunfullmäktige antog i juni 2007 en långsiktig vision för Falkenbergs kommun och fastställde övergripande mål. I april 2011 reviderades de övergripande målen som nu gäller 2011 – 2015. Det är fem olika områden – Medborgare, Verksamhet, Ekonomi, Medarbetare samt Hållbarhet och tillväxt – som i sin tur har 17 övergripande mål.

I budget 2013, budgetramar 2014 & Kommunplan 2015 anges vad respektive styrelse/nämnd ska göra för att kommunen ska nå de övergripande målen.

Falkenbergs kommun har inte klart uttalat att dessa övergripande mål är att betrakta som god ekonomisk hushållning. Vi har dock i vår granskning utgått ifrån att dessa mål utgör fullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning.

3.1.3.1. Mål för verksamheten

I förvaltningsberättelsen presenteras kommunen utifrån den fem målområdena. Nedan har vi kommenterat de fyra målområden som är att betrakta som god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Kommunstyrelsen ger ingen sammanfattande bedömning avseende måluppfyllelsen. Vid varje mål finns dock en kommentar. Nedan redovisas respektive mål och vår kommentar.

Målområde 1 – Medborgare	Vår kommentar
1. Deltagandet i de allmänna valen skall öka	<i>Ej möjligt att mäta 2013.</i>
2. Formerna för medborgarkontakter, information och dialog ska ständigt vidareutvecklas i syfte att stärka den lokala demokratin.	<i>Ej uppnått målet. Bättre utfall än 2012, men sämre än 2011.</i>
3. Förutsättningarna för alla medborgares sociala engagemang skall vara goda och ständigt förbättras.	<i>Ej uppnått målet. Bättre utfall än 2012, men samma som 2011.</i>
4. Falkenberg skall vara och uppfattas som en trygg plats att bo på och vistas i.	<i>Ej uppnått målet. Bättre utfall än 2012 och 2011.</i>
5. Folkhälsan i Falkenberg skall vara mycket god.	<i>Uppnått målet och bättre utfall än 2012.</i>

Kommentar i årsredovisning: *Måluppfyllelsen inom området har förbättrats men trots detta är det en bit kvar till full måluppfyllelse då målen är högt satta.*

Målområde 2 – Verksamhet	Vår kommentar
6. De kommunala tjänsterna ska kännetecknas av hög kvalitet och vara lättillgängliga för brukarna.	<i>Ej uppnått målet. Bättre utfall än 2012, men sämre än 2011.</i>
7. De tjänster som kommunen tillhandahåller ska vara utformade så att brukarna är nöjda med service och bemötande.	<i>Ej uppnått målet. Bättre utfall än 2012, men sämre än 2011.</i>
8. Alternativa driftsformer skall uppmuntras och ständigt utvecklas och brukarnas valmöjligheter ska öka.	<i>Utfallet presenteras våren 2014.</i>

Kommentar i årsredovisning: *Målen inom området är högt ställda och har inte nåtts under året trots ett förbättrat resultat jämfört med 2012.*

Målområde 4 – Medarbetare	Vår kommentar
12. Medarbetarna skall kunna påverka sin arbetssituation, beträffande arbetstider, arbetssätt, utförande, innehåll m m.	<i>Ej uppnått målet. Utfall för 2012 saknas. Bättre utfall än 2011.</i>
13. Kommunens medarbetare skall uppleva att arbetsmiljön är god.	<i>Ej uppnått målet. Utfall för 2012 saknas. Bättre utfall än 2011.</i>
14. Kommunens medarbetare skall ha möjlighet till kompetensutveckling så att de ska ges goda förutsättningar att bidra till uppfyllande av kommunens och verksamhetens mål.	<i>Ej uppnått målet. Utfall för 2012 saknas. Bättre utfall än 2011.</i>

Kommentar i årsredovisning: *Måluppfyllelsen inom området Medarbetare är god.*

Målområde 5 – Hållbarhet och tillväxt	Vår kommentar
15. Falkenberg ska vara en ledande miljökommun bl.a. i arbetet med förnybar energi och därigenom bidra till ekologisk balans så att kommande generationers handlingsutrymme i detta avseende inte minskar.	<i>Ej uppnått målet. Sämre utfall än 2012 och 2011.</i>
16. Företagsklimatet ska vara och ska uppfattas som gott och ska ytterligare förbättras så att det genererar flera företag och ökad inflyttning.	<i>Ej uppnått målet. Samma utfall som 2012 men bättre än 2011.</i>
17. Den allmänna kunskaps- och utbildningsnivån skall höjas.	<i>Inget mål angivet. Mätningssätt ändrats sedan budget 2013.</i>

Kommentar i årsredovisning: *Måluppfyllelsen för området visar en blandad bild.*

Vår avstämmning visar att måluppfyllelsen är låg. Vi saknar en samlad bedömning från Kommunstyrelsens sida.

För att utveckla arbetet med verksamhetsmässiga mål, rekommenderar vi att det sker en tydligare koppling mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekter.

3.1.3.2. Finansiella mål

I förvaltningsberättelsen kommenteras de finansiella mål som fastställts av fullmäktige.

Finansiella mål, fastställda av fullmäktige i budget 2013, Budgetramar 2014 & Kommunplan 2015	Utfall i årsredovisning 2013	Måluppfyllelse Kommunstyrelsens bedömning
Gällande budgetramar ska hållas. Mäts via: årets resultat jämfört med budgeterat resultat.	Budget för Falkenbergs kommun uppgår till 13,2 mnkr. Utfallet är 76,6 mnkr. Exkluderas jämförelsestörande poster uppgår årets resultat till 41,9 mnkr. Tekniska nämnden och Överförmyndarnämnden redovisar underskott.	Målet uppnås.

Verksamheten i kommunen ska präglas av hög produktivitet och effektivitet.

Avvaktar den nya kostnadsutjämnningen.

Ingen bedömning ges.

Mäts via: Vad kostar verksamheten i din kommun tabell 11. Avvikelser från standardkostnader (%), fem delmål redovisas (barnomsorg, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg och individ/familjeomsorg).

Kommunens ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans.

Skatteintäkter och generella stats- och utjämningsbidrag uppgår till 2 022,2 mnkr. 1 % är 20 mnkr att jämföra årets resultat om 76,7 mnkr.

Målet uppnås.

Mäts via: Resultatet ska uppgå till minst 1 % av skatteintäkter och statsbidrag.

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i Kommunstyrelsens bedömning att Falkenbergs kommun uppfyller två av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning. Årets resultat uppgår till 76,6 mnkr gentemot budget 13,2 mnkr. Budgetramen hålls på totalnivå, men inte för Tekniska nämnden (-15,6 mnkr) och Överförmyndarnämnden (-0,7 mnkr). För målet om att Falkenbergs kommuns ekonomi ska planeras långsiktigt och vara i balans anges att resultatet ska vara minst 1 % av skatteintäkter och statsbidrag. Målet uppnås då resultatet är 2,1 %.

För målet avseende produktivitet och effektivitet anges att ”avvaktar den nya kostnadsutjämnningen”, varför vi inte kan ge någon bedömning här.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

I årsredovisningen saknas redovisning av nämndernas uppdrag. Vi rekommenderar att kommande årsredovisning kompletteras med denna redovisning.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan följer några iakttagelser kring bokslut 2013.

- Skatter och fastighetsavgift har beräknats enligt gällande prognos per december från Sveriges kommuner och landsting. Slutavräkningar avseende skatteintäkter påverkar årets resultat negativt med 9,1 mnkr. Gentemot budget är avvikelse minus 1,5 mnkr.
- Under året har kommunen erhållit återbetalning från AFA om 32,6 mnkr. Återbetalningen avser försäkringspremier inbetalda 2005 och 2006. Posten är korrekt redovisad som en jämförelsestörande post.
- Falkenbergs kommun redovisar statsbidrag maxtaxa, 11 mnkr, under rubriken "Generella statsbidrag och utjämning" istället för som brukligt under verksamhetens intäkter.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL. Bilagor och specifikationer har krävt kompletteringar/förtydliganden i flera fall.

Balansräkningen innehåller en post om 181 mnkr benämnd "Extra avsättning avseende pensionsansvarsförbindelsen". Detta är i strid mot KRL 4:5. Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild. Balansräkningen innehåller även avsättning om 34,7 mnkr avseende gymnasieskolan. Avsättningen påbörjades 2011 och saknar stöd i gällande lagstiftning.

Avsättning för pensioner för förtroendevalda sker inte.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i övrigt är fullständigt redovisade, existerar, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Noter finns i tillräcklig omfattning. Kassaflödesanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Konsolideringen av underliggande enheter har beskrivits på ett korrekt sätt. Vi bedömer att uppgifterna i koncernenheternas resultat- och balansräkningar har överförts korrekt till koncernredovisningen. Elimineringar har skett av interna poster. Bolagens redovisningsprinciper har inte anpassats till kommunens. Vi bedömer dock att dessa inte har någon väsentlig påverkan på redovisningen.

Sammanhållen förvaltningsberättelse i enlighet med RKR 8.2 saknas.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Under rubriken ”Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar” anges att Falkenbergs kommun i allt väsentligt följer Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Falkenbergs kommun avviker i några fall från god redovisningssed avseende värderingsfrågor och tilläggsupplysningar. Vi vill framhålla följande avvikelser i samband med granskning av bokslutet:

- RKR 2.1 pensioner för förtroendevalda redovisas inte som en avsättning.
- RKR 10.2 avseende redovisning av avsättningar. Under åren 2008 – 2010 har – i strid mot KRL – extra pensionsavsättningen om 181 mnkr gjorts. Även avsättning för gymnasieskolan saknar stöd i vad som kan betraktas som god redovisningssed. Avvikelse finns även vad gäller tilläggsupplysningar och information i not till övriga avsättningarna.
- Fullständig information enligt RKR 8.2 sammanställd redovisning lämnas inte. En sammanhållen förvaltningsberättelse utvecklas.
- RKR 11.4 avseende redovisning av materiella anläggningstillgångar. Påbörjan av avskrivningar görs året efter att investeringen är gjord. Vidare finns mindre avvikelser gentemot redovisning exploateringsverksamheten.
- RKR 20 redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder följs inte fullt ut.

2014-04-10

Inger Andersson
Projektledare

Fredrik Carlsson
Uppdragsledare